

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Философски

Специалност:

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	1	3
---	---	---	---

ИКОНОМИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ: КЛАСИЧЕСКИ ИДЕИ

Преподавател: Проф. Т. Чавдарова

Асистент: Гл. ас. Е. Георгиев

Учебна заетост	Форма	Хорарнум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в семинарна дискусия	15
2.	Две семестриални писмени работи	10
3.	Емпирична задача в екип	20
4.	Финален изпит: Писмен отговор на въпрос	20
5.	Финален изпит: Тест	35

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът цели:

- Да даде знания на студентите за връзката между икономическите и не-икономическите аспекти на социалния живот – как те се припокриват и какво влияние си оказват един на друг;
- да ги запознае с историческото разгръщане на категориалния апарат на дисциплината от класическия ѝ период на установяване;

- да развие аналитичните им способности в хода на дискутирането на семинарни текстове;
- да култивира умения за структурирано писмено изложение на аргументи при отговор на определен научен въпрос.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Очаква се студентите да усвоят категориалния апарат на класическата икономическа социология; да се научат да го прилагат към анализ на съвременни социално икономически проблеми; да придобият умения за операционализация на теоретични понятия за целите на емпирична социологическа работа.

Политика по използване на мобилни телефони, лаптопи, аудио и мобилни устройства:

Позвъняванията или използването на мобилни телефони за говорене или писане на текст в академичен час е силно разстройващо. Очаква се всеки студент да изключва звука на мобилния си телефон преди началото на всеки час и да не използва устройството (напр. без текстови съобщения) по време на курса. Могат да се използват лаптопи/таблети, но само с изключен звук. I-pods, cd плейъри и други устройства, които не са необходими за медицински или учебни цели, също трябва да бъдат изключени и отстранени преди началото на часа. Заповед на Ректора забранява извършването на запис на учебни занятия със записващи устройства без изричното знание и съгласие на преподавателя.

ПРОГРАМА НА ЛЕКЦИИТЕ И СЕМИНАРИТЕ

1-2. Въведение. Икономика, социология и икономическа социология. Отграничаване на предмета на икономическата социология

Въведение в семинарната работа. Запознаване и обсъждане на организацията и регламентите за провеждане на семинарните занятия

I. Социологически аспекти на икономическия живот, разкрити в историята на икономическата мисъл

3. Предкласика. Аристотел, Тома Аквински, Меркантилизъм

Хирш, П., С. Майкълс и Р. Фридмън. 1996. Чисти модели срещу мръсни ръце: защо икономиката е различна от социологията. *Социологически проблеми*: 4.

4. Възникване на класическата либерална икономическа теория: Адам Смит и Давид Рикардо

Димитров, М. Въведение към книгата на П. Савин “Свободна размяна и протекционизъм”
<http://www.easibulgaria.org/docs/market-and-state/Salin-intro.doc>

5. Развитие на класическата либерална икономическа теория от Томас Малтус и Джон Стюарт Мил. Ранни сблъсъци между икономика и социология: Огюст Конт

Смит, А. 2006. *Богатството на народите*. София: ИК „Рата”. Гл. VIII: За работната заплата, стр. 69-90.

6. Карл Маркс: традицията на политическата икономия – I-ва част

Мил, Дж. Ст. 2010. *Подчинението на жените*. София: Сиела, Гл. II, стр. 52-79.

По избор: Malthus, T. 1798. *An Essay on the Principle of Population*. London: Printed for J. Johnson, in St. Paul’s Church-Yard, Chapters 1-3, pp. 1-17.

7. Карл Маркс: традицията на политическата икономия – II-ра част

Маркс, К. *Икономическо-философски ръкописи от 1844 г. Отчужденият труд*, стр. 20-34. В: Маркс, К., Фр. Енгелс. Избрани произведения, т. 9. София: Партиздат.

8. Неокласическата икономическа теория: Леон Валрас, Алфред Маршал, Артър Пигу

Маркс, К. 1950. *Капиталът*. Раздел I. Стока и пари. 4. *Фетишиният характер на стоката и неговата тайна*, стр. 61-71.

II. Създаване на икономическата социология: 1840 - 1920г.

9. Движещите сили на икономическия живот: Хърбърт Спенсър и Емил Дюркем

фон Мизес, Л. 2008. *Антикапиталистическото мислене*. София: Сиела, стр. 19-53 и 86-97.

10. Социална икономика: Макс Вебер – I-ва част

Дюркем, Е. 2002. *За разделението на обществения труд*. София: СОНМ. Гл. 7. Органична солидарност и договорна солидарност, стр. 177-203.

11. Социална икономика: Макс Вебер – II-ра част

Вебер, М. 1998. *Борсата. Въведение в борсовата система*. София: Радио-90. Ч. I. Цели и обща организация на борсите, стр. 9-51.

12. Развитие на икономическата социология в трудовете на Георг Зимел, Вилфредо Парето и Торстейн Веблен

Вебер, М. 2001. „Понятие за социално действие“. Във: Вебер, М. *Генезис на западния рационализъм*. София: „Критика и Хуманизъм“, стр. 36-47. *По избор*: От същата книга, с. 11-36.

III. Идеи в икономическата социология: 1920 - 1960-те години

13. Джон Мейнард Кейнс. Кейнсианизъм и Монетаризъм

Веблен, Т. 2016. *Теория на безделната класа. Гл.1 „Увод“ и Гл.2. „Имуществената надпревара“*. София: Изток-Запад, стр. 7-32.

По избор: Зимел, Г. 2002. *Социология*. Велико Търново: Пик. Гл. 4: Бедният, стр. 202-222.

14. Австрийската школа: Йозеф Шумпетер и Фридрих фон Хайек

Фридман, М., Р. Фридман. *Свободата на избора*. София: „Д. Яков“. Глава първа. Силата на пазара, стр. 30-70.

15. Американската традиция „икономика и общество“: Карл Полани, Толкът Парсънс

Шумпетер, Й. 2005. „Теория на икономическото развитие. Гл. II. Основен феномен на икономическото развитие.“ В: Тошкова, Св. (съст.) *От първоизворите. Христоматия по история на икономическите теории*. София: Университетско издателство „Стопанство“, стр. 249-278.

Полани, К. *Великата трансформация*. Гл.5. Еволюция на пазарния модел на поведение - <http://www.lifeaftercapitalism.info/critique/193-evolution-of-the-market-pattern-karl-polanyi>;

Гл. 6. Саморегулиращият се пазар и фиктивните стоки: труд, земя и пари -

<http://www.lifeaftercapitalism.info/critique/167-the-self-regulating-market-karl-polanyi>

ЛИТЕРАТУРА ПО ИКОНОМИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

Бележка: Презентация на всяка лекция и допълнителни материали към съответната тема могат да се намерят в платформата MOODLE <http://elearn.uni-sofia.bg/course/index.php?categoryid=3>

Класически автори в превод на български език

Аристотел, Псевдо-Аристотел, Ксенофонт, Хиелокъл. 2006. *Икономика. Антични автори за стопанството*. София: СОНМ.

Вебер, М. 1993. *Протестантската етика и духът на капитализма*. София: Хермес-7.

Вебер, М. 1998. *Борсата. Въведение в борсовата система*. София: Радио-90.

Вебер, М. 2001. (Коев, К. съст.) *Генезис на западния рационализъм*. София: „Критика и Хуманизъм“.

Вебер, М. 2017. (Коев, К. съст.) *Макс Вебер. Фигури на културата. Фигура на властта*. София: „Критика и Хуманизъм“.

Веблен, Т. 2016. *Теория на безделната класа*. София: Изток-Запад.

Дюркем, Е. 1996. *За разделението на обществения труд*. София: СОНМ.

Зимел, Г. 2002. *Социология*. Велико Търново: Пик.

Кейнс, Дж. 1993. *Обща теория на заетостта, лихвата и парите*. София.

Кене, Смит, Рикардо - избрани страници. 1947. В: К. И. Григоров (ред.) *Предшественици на съвременния социализъм*, том III. София: Народна култура.

Маркс, К. 1978. *Към критика на политическата икономия* (чернова от 1857 - 1858 г.), т. 46, ч. I. С., Изд. на БКП.

Маркс, К. 1979. *Капиталът*, том 1. Партиздат.

Маркс, К. *Икономически ръкописи от 1857 - 1859 г.* 1978. Том 46 ч. I. София: Изд. на БКП.

Маркс, К. *Икономическо-философски ръкописи от 1844 г.* 1978. Том 42, София: Изд. на БКП.

Мил, Дж. С. 1993. *За свободата*. София: ЦИД.

- Мил, Дж. С. 2010. *Подчинението на жените*. София: Сиела.
- Полани, К. *Великата трансформация*. Гл.5. Еволюция на пазарния модел на поведение. <http://www.lifeaftercapitalism.info/critique/193-evolution-of-the-market-pattern-karl-polanyi>; Гл. 6. Саморегулиращият се пазар и фиктивните стоки: труд, земя и пари. <http://www.lifeaftercapitalism.info/critique/167-the-self-regulating-market-karl-polanyi>
- Рикардо, Д. 2006. *За принципите на политическата икономия и данъчното облагане*. София: ИК „Рата”.
- Смит, А. 2006. *Богатството на народите*. София: ИК „Рата”.
- фон Мизес, Л. 2008. *Антикапиталистическото мислене*. София: Сиела.
- фон Хайек, Фр. 2004. *Пътят към робството*. София: МАК.
- Фридман, М. и Р. Фридман. 1997. *Свобода на избора. Лична декларация*. София: Изд. „Дамян Яков”.
- Шумпетер, Й. 1999. *История на икономическия анализ*. Първи и втори том. София: Прозорец.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- Бекярова, К., Б. Велев, И. Пипев. 2007. *Икономически теории – Икономическата мисъл от древността до наши дни*. Пловдив: Хермес.
- Бухолц, Т. 1993. *Живи идеи от мъртви икономисти*. София: "Хр. Ботев".
- Велев, Б. 1999. *Класици на икономическата наука*. София: Стопанство.
- Гълбрайт, Д. К. 1999. *Пътуване през икономическото време*. София: „Дамян Яков”.
- Гълбрайт, Дж. 1993. *Икономическата наука в перспектива*. София: "Хр. Ботев".
- Тошкова, Св. (съст.) 2005. *От първоизворите. Христоматия по история на икономическите теории*. София: Университетско издателство „Стопанство“.
- Фотев, Г. (съст.) 1998. *Извори на социологията*. Стара Загора: Тракия
- Фотев, Г. 1993. *История на социологията*. Том I и II. София: УИ „Св. Кл. Охридски“.
- Aspers, P. and N. Dodd (eds.). 2015. *Re-Imagining Economic Sociology*. Oxford: Oxford University Press.
- Beckert, J. and M. Zafirovski. 2005. *International Encyclopedia of Economic Sociology*. London and New York: Routledge.
- Smelser, N. and R. Swedberg. 1994. *The Handbook of Economic Sociology*. Princeton: Russell Sage Foundation.
- Smelser, N. and R. Swedberg. 2005. *The Handbook of Economic Sociology*. Princeton: Russell Sage Foundation. (второ преработено и допълнено издание)

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- Бътлър, И. 2010. *Адам Смит – въведение*. София: Институт за радикален капитализъм „Атлас”.
- Валиман, И. 1989. Марксовата теория на отчуждението: тълкувания и политика" *Социологически проблеми*, 1: 62-72.
- Коев, К. 2003. *Елементарни форми на всекидневен живот. Макс Вебер и немското социалнонаучно познание от края на XIX век*. София: Просвета.
- Колаковски, Л. 2006. *Основни направления на марксизма*. София: СОНМ.
- Кънев, М. 1999. *Икономически теории – Прозрения и пристрастия на великите икономисти*. Велико Търново: Абагар.
- Липсет, С. 1994. "Размисли върху капитализма, социализма и демокрацията". *Икономическа мисъл*, 1: 62-77 (за Шумпетер).
- Мечев, С. 1993. *Основни етапи в историята на икономическите теории*. София: Jusator. (за меркантилисти, Смит и Рикардо, Конт 187-190, Веблен 192-193)
- Михайлова, М., И. Коцев. 1993. *Икономическото послание през вековете*. Монтана: Полимона, том I и II.
- Седларски, Т. 2011. Несвободното възникване на свободния пазар - "Великата трансформация" на Карл Полани. *Икономическа мисъл*, 1, с. 51-72.
- фон Хайек, Фр. 1994. "Нови изследвания в областта на философията, политиката, икономиката и историята на идеите" (за Смит и Кейнс) *Икономическа мисъл*, 2: 95-104.
- Чалъков, И. 1997. Иновациите в пазарната и непазарната икономика: теоретичният модел на Йозеф Шумпетер. *Социологически проблеми* 2: 3-18.

Онлайн източници

- Видео лекции: Great Economists: Classical Economics and its Forerunners. <http://mruniversity.com/courses/great-economists-classical-economics-and-its-forerunners>

ФОРМИРАНЕ НА КРАЙНАТА ИЗПИТНА ОЦЕНКА

Части на изпита	Елементи на изпита	Дял от крайната оценка	Време, в което се провежда изпитът
1. Участие в семинари		45%	Сбор от текущи оценки, формиращ се в края на семестъра
	1.1. Участие в дискусия	15%	
	1.2. Две текущи писмени контролни работи	10%	
	1.2. Емпирична задача в екип	20%	
2. Финален изпит		55%	Януарска сесия
	2.2. Писмен отговор на един въпрос	25%	
	2.3. Тест	30%	

Общи бележки:

- Изпитът се състои от две части и пет елемента.
- **Оценката от семинарни занятия** се формира в края на всеки семестър като средна от участие в дискусии (15%); две текущи писмени контролни работи (общо 10%, оценката от двете е средноаритметична) и групова презентация (20%). Тази оценка играе още и ролята на условие за допускане до финален изпит. Студентът трябва да получи минимум оценка „Среден 3“ на семинарните си участия, за да бъде допуснат до изпит на редовна сесия. В противен случай той се явява на поправка през септемврийската сесия, в която влиза с 45% оценка „Слаб 2“.
- Текущата контролна работа представлява 20-минутна писмена разработка на поставен проблем, свързан със задължителния научен текст, който е предмет на съответното семинарно занятие. Студентите няма да бъдат предупреждавани предварително за тази форма на изпитване. Студентите, които следват социология като второ висше или втора специалност, ще трябва да изпълнят успешно само една писмена контролна работа. В случай, че студент е отсъствал от упражнение, по време на което се е провела контролна работа, той получава „Слаб 2“ за нея. Оценките от текущи писмени контролни работи не подлежат на поправяне или на повишаване.
- **Финалният изпит** се състои от писмен отговор на въпрос и тест. Писменият отговор на въпрос представлява интерпретация на даден проблем с продължителност от един час. Тестът представлява писмен отговор на затворени въпроси с продължителност, зависеща от броя на въпросите.
- Крайната изпитна оценка се изчислява като *претеглена средна* оценка от петте елемента на изпита. Пример: ако на елемент 1 е получена оценка *слаб 2*, на елемент 2 - *среден 3*, на елемент 3 – *добър 4*, на елемент 4 – *мн.добър 5*, на елемент 5 – *отличен 6*, крайната оценка се изчислява по формулата: $2 \times 0.15 + 3 \times 0.10 + 4 \times 0.20 + 5 \times 0.25 + 6 \times 0.30 = \text{добър 4}$ (4,15).
- Студентът трябва да получи минимална оценка „Среден 3“ и на двата елемента от финалния изпит (отговор на въпрос и тест), за да формира крайна изпитна оценка. Ако студентът получи на някой от елементите финалния изпит (тест или казус) оценка „Слаб 2“, крайната му оценка е същата и той следва да се яви на поправителен изпит, независимо от оценката на семинарните занятия.
- **Поправителният изпит** на септемврийска сесия се състои в: отговор на въпрос (25%) и тест (30%). Тяхната обща тежест в крайната оценка е 55%, а 45% идва от оценката на семинарните занятия.
- При крайна оценка от минимум „**Мн.добър 4.50**“ студентът получава право, ако желае, да разработи в рамките на следващия курс по *Икономическа социология: съвременни идеи* **курсова работа** вместо да се яви на финален изпит, включващ тест и решаване на казус.
- При средна оценка от семинарните занятия от минимум „**Отличен 5.50**“ студентът се освобождава от финален изпит.

Изпитни форми и критерии за оценяване

1. Писмен отговор на въпрос

Въпросите за писмена работа предполагат ясно и структурирано представяне на определени идеи, често в сравнителна перспектива. Пример:

- *Сравнете възгледите на К. Маркс и Й. Шумпетер за динамиката в развитието на капиталистическото общество.*

Структура

Писмената работа съдържа въведение, изложение и заключение. Те трябва да са ясно разграничени. **Въведението** поставя централния проблем и запознава с основните въпроси, които се повдигат. **Изложението** представлява съдържателен анализ на проблема, като се разглежда възможната аргументация и се изтъкват различията и противоречията в гледните точки. При това *оценката* на чуждите аргументи трябва да бъде ясно разграничена от представянето на самите *аргументи*. Насърчава се обосноваването на собствено становище чрез издигане на хипотези и разработване на аргументи в тяхна полза. **Заключението** съдържа в синтезиран вид основната идея на автора и резултатите, до които достига.

Стил

Писмената работа трябва да е написана грамотно както стилово, така и граматически.

Критерии за оценка на писмения отговор на въпрос:

- Да показва познания по проблема;
- да създаде логичен и добре структуриран текст;
- да създаде добър в стилово и граматическо отношение текст.

За оценка „Отличен“	<ul style="list-style-type: none">• да показва задълбочени и пространни познания по проблема и социалния контекст;• да създаде логичен и добре структуриран текст;• да създаде добър в стилово и граматическо отношение текст.
За оценка „Мн.добър“	<ul style="list-style-type: none">• да показва задълбочени, макар и непълни познания по проблема и социалния контекст• да създаде логичен и добре структуриран текст;• да създаде добър в стилово и граматическо отношение текст.
За оценка „Добър“	<ul style="list-style-type: none">• да показва ограничени теоретични познания без груби грешки в интерпретацията;• структурата на текста да е общо взето логична;• да липсват груби грешки в стилово и граматическо отношение.
За оценка „Среден“	<ul style="list-style-type: none">• да показва крайно ограничени, повърхностни и/или противоречиви познания;• да има поне скициран логически смисъл в текста;• да няма крещящи грешки в стилово и граматическо отношение.

2. Тест

Пример: Изпитът се състои от **60 въпроса**, като всеки въпрос носи една точка. Тестът е успешно положен при 51% верни отговори, тоест при **минимум 31 верни отговора**. Номерът на верния отговор се огражда с кръг. Всяко зачертаване се брои за грешка. Разпределението на оценките по точки е следното:

3.00 = 31-32 т.	3.50 = 35-37 т.	4.00 = 40-42 т.	4.50 = 45-47 т.	5.00 = 50-52 т.	5.50 = 55-56 т.	6.00 = 59-60 т.
3.25 = 33-34 т.	3.75 = 38-39 т.	4.25 = 43-44 т.	4.75 = 48-49 т.	5.25 = 53-54 т.	5.75 = 57-58 т.	

3. Участие в дискусия: Дискутиране и анализ на научен текст

Целта е студентът да развие умения да идентифицира и анализира социални и социологически релевантни проблеми посредством различни методологически подходи.

Научният текст, който е задължителен за съответната дата се дискутира, коментира и анализира през първият час на семинарните занятия. Ангажимент за участие в груповата дискусия има всеки един студент. Груповата дискусия се модерира, а индивидуалният принос на всеки един студент се оценява от асистента. На всяко едно семинарно занимание за участието си всеки един студент получава точки, които в края на семестъра се трансформират в оценка по следния начин:

- Участието на всеки студент във всеки семинар се оценява с точки – 0, 1 или 2.
- Оценяват се активност, съдържание и аналитичност на коментарите и разсъжденията.
- Общият брой на семинарните текстове е 13. Максималният възможен брой точки, които всеки един може да получи са $13 \cdot 2 = 26$ т.
- В края на семестъра точките се сумират и всеки един студент получава оценка за участието си в дискусиите. Точките определят оценката по скала с около 32% праг по следния начин:
 - 0-9 т. = слаб 2
 - 10-13 т. = среден 3
 - 14-17 т. = добър 4
 - 18-22 т. = много добър 5
 - 23-26 т. = отличен 6

Научният текст се дискутира съобразно следната структура на анализ и изложение:

- *Социален проблем/и*, който привлича вниманието на автора:
 - ⇒ какви социални групи/ актьори засяга проблема?
 - ⇒ в какъв контекст се проявява?
 - ⇒ защо и как този социален проблем е важен, според автора? А според студента?
- *Социологически проблем*, който авторът на текста разглежда;
 - ⇒ по какъв начин той превръща социалния проблем в социологически?
- *Научно понятие/я*, посредством което авторът анализира социологическия проблем:
 - ⇒ какви теоретични и/или емпирични индикатори използва?
- *Научна теза*, която авторът защитава и научни тези, които критикува и/или отхвърля:
 - ⇒ какви аргументи и примери използва? Какви други (допълнителни) аргументи и примери могат да се представят?
- *Метод/и* за регистриране и за анализ на данни, използвани от автора:
 - ⇒ проведен ли е бил терен и какви са данните от него?
- *Основни изводи и резултати*, до които авторът достига.
- *Изследователска саморефлексия*:
 - ⇒ според Вас на каква публика (освен студентската) текстът би бил интересен, полезен?
 - ⇒ според Вас за анализа на какви други социални проблеми може да се използва информацията и данните в него?
 - ⇒ по какъв начин Вие свързвате прочетеното в текста с непосредствения Ви социален опит до момента?

Критерии за оценка на участието в дискусия:

- познания по проблема;
- начин на изразяване.

За оценка „Отличен“	<ul style="list-style-type: none"> • да показва задълбочени и пространни познания по проблема и социалния контекст; • отличен в стилово и граматическо отношение начин на изразяване.
За оценка „Мн.добър“	<ul style="list-style-type: none"> • да показва задълбочени, макар и непълни познания по проблема и социалния контекст • да се изразява добре в стилово и граматическо отношение.
За оценка „Добър“	<ul style="list-style-type: none"> • да показва ограничени теоретични познания без груби грешки в интерпретацията; • да липсват груби грешки в изказа.
За оценка „Среден“	<ul style="list-style-type: none"> • да показва крайно ограничени, повърхностни и/или противоречиви познания; • крайно ограничени способности за изразяване.

4. Текущи писмени контролни работи

Текущата контролна работа представлява 20-минутна писмена разработка на поставен проблем, свързан със задължителния научен текст, който е предмет на съответното семинарно занятие. Целта ѝ е да провери систематичността на знанията и аналитичните умения на студента. Студентите няма да бъдат предупреждавани предварително за тази форма на изпитване. В случай, че студент е отсъствал от упражнението, по време на което се е провела контролна работа,

той получава *слаб 2* за нея. Студентите, които следват социология като второ висше или втора специалност, ще трябва да изпълнят успешно само една спонтанна писмена работа. Оценките от текущи писмени контролни работи не подлежат на поправяне или на повишаване.

Критерии за оценка

Същите като при писмен отговор на въпрос.

5. Организиране, провеждане и представяне на емпирична задача в екип

Семинарите ще бъдат организирани в две тематични части. През първата част се дискутира научният текст за семинарното занятие. През втората, екип от двама студенти представя анализ на емпирична задача. Под формата на PowerPoint презентация всеки екип представя анализ на съвременен социален и/или икономически феномен от българска действителност чрез теоретично и емпирично приложение на изучаваните научни понятия.

Този компонент предполага анализ на съвременен социален и/или икономически феномен чрез теоретично и емпирично приложение на изучаваните научни понятия. Целта на този инструмент е да развие умения за:

- разработване на програма за социологическо изследване;
- осъществяване на теренна работа;
- социологически анализ на съвременни икономически феномени чрез теоретично и емпирично приложение на изучавани социологически понятия;
- визуално представяне на изследователски резултати;
- работа в екип - поемане на индивидуална и споделяне на колективна отговорност за набиране, регистриране, анализ и представяне на емпирична (първична и/или вторична) социологическа информация.

Всеки екип се състои от двама студенти. От екипа се очаква да представи резултатите от анализа, следвайки структурата на приложения (в приложенията) **Макет**. Екипът ще има на разположение 20 мин. След приключване на презентацията, семинарът продължава с дискусия по представения анализ, в която се очаква да вземат участие всички студенти в групата. Всеки екип избира емпиричната задача, върху която ще работи, от **Тематичния план за провеждане на семинарите**, включен в приложенията. По изключение и след консултация с асистента е възможна промяна в съдържанието на емпиричната задача съобразно изследователския интерес на екипа.

От екипа се очаква:

- да изпрати на асистента **Макета** и **Анализа на задачата** (не презентацията) в рамките на три работни дни преди неговото представяне по време на семинарно занятие (при провеждане на семинарните занятия във вторник, анализът трябва да бъде изпратен до 18.00 часа предната сряда);
- едновременно с изпращане на анализа всеки от членовете на екипа прилага и индивидуален **Протокол** (образец на протокол е включен в приложенията) за неговия принос при провеждане на анализа;
- за целите на общата дискусия е препоръчително екипът да изпрати **Макета** на проучването на общия имейл на курса поне два дни преди семинара, за да могат всички студенти в групата да се запознаят предварително с него и да се подготвят за семинарното занятие.

Критерии за оценка:

След представяне на резултатите от проучването екипът получава оценка, която ще се формира въз основа на:

- анализ на релевантен на темата на семинарното занятие социологически проблем;
- дълбочина в анализа на проблема;
- логичност в структурата на изложението;
- социологическа и граматическа култура
- представяне и защита на резултатите от анализа;
- координационни умения между членовете на екипа и балансирано разпределение на работата и отговорностите.

Оценката на екипа, по правило, съвпада с оценката на всеки един от членовете, освен в случаи на ясно изразени разлики - по отношение на представянето и аргументацията - между членовете на екипа. До финален изпит през редовната януарска сесия се допускат студенти, получили минимум *среден 3* за семинарните си участия. (Пример: ако на елемент Дискусия на текст студент има оценка *добър 4*, на Екипна презентация на емпирична задача е получена оценка *отличен 6*, на Контролно 1 – *добър 4*, на Контролно 2 – *добър 6*, крайната оценка от семинарни занятия ще бъде $20/5 = \text{много добър } 5$ и студентът ще бъде допуснат до изпит.) Студенти, които получат оценка *слаб 2* за семинарните си участия, не се допускат до изпит на редовна сесия и се явяват на поправка през септемврийската сесия.

<p>За оценка „Отличен“</p>	<ul style="list-style-type: none"> Анализът обхваща релевантен на темата на семинарното занятие социологически проблем. Показва задълбочени теоретични познания и високи интерпретационни способности при работата с вторични емпирични данни; Дълбочината в анализа на проблема е на ниво, показателно за отлична способност за операционализация и приложение на теоретичните (научни) понятия в емпирично изследване; Изложението е построено логично, последователно и структурирано; Текстът е изпълнен във висок езиков стил и е изряден в граматическо отношение; студентът цитира правилно и коректно използваната литература, съобразно българския стандарт за библиографско цитиране. Резултатите са представени с мултимедийна презентация, която ясно показва целите, задачите, хипотезите и основните изводи от изследването; Координационните умения между членовете на екипа са балансирано разпределени, работата и отговорностите на всеки един са ясно разграничими и обективно равностойни като ангажимент и натоварване.
<p>За оценка „Много добър“</p>	<ul style="list-style-type: none"> Анализът обхваща релевантен на темата на семинарното занятие социологически проблем. Показва задълбочени, макар и непълни теоретични познания, и добри интерпретационни способности при работата с вторични емпирични данни; Дълбочината в анализа на проблема е на ниво, показателно за добра способност за операционализация и приложение на теоретичните (научни) понятия в емпирично изследване; Изложението е построено логично, последователно и структурирано; Текстът е изряден в граматическо отношение и студентът цитира правилно и коректно използваната литература, съобразно българския стандарт за библиографско цитиране Резултатите са представени с мултимедийна презентация, от която става ясно какви са целите, задачите, хипотезите и основните изводи от изследването; Координационните умения между членовете на екипа са балансирано разпределени, работата и отговорностите на всеки един са ясно разграничими и обективно равностойни като ангажимент и натоварване.
<p>За оценка „Добър“</p>	<ul style="list-style-type: none"> Анализът обхваща релевантен на темата на семинарното занятие социологически проблем. Показва ограничени теоретични познания без груби грешки в интерпретацията, и задоволителни способности при работата с вторични емпирични данни; Дълбочината в анализа на проблема е на ниво, показателно за задоволителна способност за операционализация и приложение на теоретичните (научни) понятия в емпирично изследване; Изложението е построено относително структурирано и общо взето логично. В текста липсват груби грешки в стилово и граматическо отношение, студентът има пропуски по отношение правилно и коректно цитиране на използваната литература, съобразно българския стандарт за библиографско цитиране. Резултатите са представени с мултимедийна презентация, от която става ясно като минимум, какви са хипотезите и основните изводи от изследването; Координационните умения и ангажиментите между членовете на екипа са относително балансирано разпределени.
<p>За оценка „Среден“</p>	<ul style="list-style-type: none"> Анализът обхваща частично релевантен на темата на семинарното занятие социологически проблем. Показва крайно ограничени теоретични познания, и задоволителни способности при работата с вторични емпирични данни; Дълбочината в анализа на проблема е на ниво, показателно за ограничена, повърхностна способност за операционализация и приложение на теоретичните (научни) понятия в емпирично изследване; Изложението не е добре структурирано, но притежава базисна логичност. В текста липсват груби грешки в граматическо отношение, студентът не цитира правилно и коректно използваната литература, съобразно българския стандарт за библиографско цитиране. Резултатите са представени без мултимедийна презентация и/или от презентацията не става ясно, какви са хипотезите и основните изводи от изследването; Координационните умения и ангажиментите между членовете на екипа са не са балансирано разпределени.

Дата: 7 юни 2018 г.

Съставили:

Проф. Т. Чавдарова
Гл.ас. Е. Георгиев